

0000586754

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çin, 2013 yılında dünyaya duyurduğu "Bir Kuşak Bir Yol" adındaki ekonomisini tren, deniz ve kara yolları ile dünyaya bağlayacak proje kapsamında 65 ülkede 21 trilyon dolarlık bütçe ile yatırımlar yapmaya başlamış, özellikle dış yatırım çekmekte zorlanan ülkeler, bu projeyi büyük bir fırsat olarak görmüştür. Çin, projenin insanları birbirine yaklaştıracığını, ülkeler arasında politik uyum yaratacağını, ekonomiler arasında finansal bütünlük oluşturacağını, kazan-kazan ilkesi çerçevesinde bütün taraflara refah sağlayacağını, bütün bunların ticaretin önündeki engellerin kaldırılmasıyla olacağını savunmaktadır. Aslında Çin, bu proje ile yeni pazarlara ulaşip mal ve hizmetlerini satmak, güzergâh üzerindeki ülkeleri kendi yatırımlarına açmak, Yuan'ı daha güçlü bir para birimi yapmak ve nihayetinde ekonomik ve siyasi açıdan süper güç olmak istemektedir.

Projenin kara ve denizden devam eden çeşitli güzergahları bulunmaktadır. Kara güzergahı, 3 koridordan oluşmaktadır. Kuzey koridoru, Çin'i Rusya üzerinden Avrupa'ya bağlayacak tren yolundan ibarettir. Londra'ya kadar uzanan 12 bin kilometrelik bu hatta ilk sefer, Ocak 2017 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Güney koridoru, Çin'i Türkmenistan, İran ve Umman üzerinden Orta Doğu'ya bağlayacak kara, tren ve deniz yollarını içeren hat olacaktır. Orta koridor ise Çin'i Kazakistan, Hazar Denizi, Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye üzerinden Avrupa'ya bağlayacak kara ve tren yolları hatlarını içermektedir.

Türkiye, orta koridorun yapımında ısrarcı olmuş, Çin ise gerektiğinde kuzey hattında sıkıntı çıkarabilecek Rusya Federasyonu'nu bypass etmek için bu hattı desteklemiştir. 5 Kasım'da gelen China Railway Express treni bu hattan geçmiştir. Bakü-Tiflis-Kars demiryolu hattı, Marmaray, Edirne-Kars Yüksek Hızlı Tren hattı, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Avrasya Tüneli gibi projeler bu hattın parçalarıdır.

Bu projenin Türkiye ayağında toplam 40 milyar dolar bütçe ve her yıl ortalama 750 milyon dolar harcama öngörülmüştür. Bu kapsamda Türkiye ile Çin arasında 14 Kasım 2015 tarihinde Antalya'da gerçekleştirilen G20 Zirvesi esnasında bir mutabakat zaptı imzalanmıştır. Türkiye-Çin Karayolu Taşımacılık Anlaşması 13 Mayıs 2017 tarihinde Pekin'de imzalanmıştır. İki ülke arasında üçüncü ülkelere/ülkelerden transit olarak gerçekleşen kara yoluyla yük ve yolcu taşımacılığının geliştirilmesini amaçlayan bu anlaşmanın vergi hükümlerini içeren 10'uncu maddesine göre, kabotaj hakkından vazgeçilmiştir. Çinli firmaların mallarını taşıyan araçlardan hiçbir vergi alınmayacağı karara bağlanmıştır. Hatta anlaşmada, otoyol-köprü geçiş paralarının bile ödenmemesine imkân tanıyacak, araçlar tarafından harcanan yakıtın dahi vergisini vermemeye fırsat yaratacak açık kapılar bırakılmıştır. Bir sınır kapımızdan (liman da olabilir) giren Çin mallarını taşıyan bir kamyon, bu topraklara 5 kuruş para bırakmadan öteki kapımızdan çıkabilecektir. Aynı durum trenler içinde geçerlidir. Çin'in malları sorgusuz sualsiz Kars'dan girip Edirne'den çıkacaktır.

Dünyada internet üzerinden satışlar hızla artmaktadır. Bu alana en büyük yatırım yapan ülkelerden birisi Çin'dir. Çeşitli lojistik merkezlerle birlikte "Bir Kuşak Bir Yol" Projesi tamamlandığında, internet üzerinden sipariş ettiğiniz bir mal, Avrupa, Balkanlar, Ortadoğu, Orta Asya ve Afrika'da ertesi gün kapınızda olacaktır. Çin'in bu projesi tamamlanınca Türkiye, kısa sürede çevresindeki pazarlarını kaybedecektir. Acımasız rekabet ortamında Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerini (KOBİ) rekabete hazırlayacak zaman, ayakta tutacak finansman bulamayacaktır. KOBİ'lerimiz battığında parası olan Çin, işe yarar ne varsa hepsini toplayacaktır. İşsizlik sorunu büyüyecektir.

Bu bağlamda, Çin'in "Bir Kuşak Bir Yol" projesinin ülkemiz üzerindeki olası olumsuz etkilerinin tespiti, alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98, içtüzüğün 104 ve 105. Maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Kadir DUKMAZ

Tokat Milletvekili

Nezih

TÜ

Sesim Tanrulu
Nurhayat Albayrak

Deniz YAVUZILMAZ
Zonguldak Milletvekili

Memet Ali CELEBI
İzmir Milletvekili
CHP
AİDSEKER
İstanbul Milletvekili
GRUP BAŞKANLIĞI
Hüseyin Yıldız
Ayhan Mr.

1379 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 23/12/2019
Sayı: -120.10-E.00000586754

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Faruk Sazanoğlu	NEVSEHİR	
Yücel Ökan	Bursa	
Veli Ağbaba	Malatya	
Muhammed Ömer Aray	Tekirdağ	
Muhammed Aray	Çorlu	
Ömer Fethi Çarner	Niğde	
Kemal Zeybek	Samsun	
Berkant Tepel	Elazığ	
Candan Yılmaz	Tekirdağ	
Ayhan Öre	Antalya	
Özge Karabulut	Niğde	
Ertan Arslan	İzmir	
Sera Köpçü	İST	
ÖZKAN YALIN	İZMİR	

